

**Rektor
Mitthögskolan**

Juridiska avdelningen
Jeanette Gabrielsson
BESLUT

2001-05-29
Reg.nr 31-2349-00

Anmälan från A B angående handläggning av ansökan om antagning till Journalistutbildning för akademiker vid Mitthögskolan

Anmälan

A B har i anmälan till Höskoleverket ifrågasatt Mitthögskolans urvalsförfarande och information i samband med antagningen till journalistutbildning för akademiker, 40 poäng, höstterminen 2000. Han har även ifrågasatt högskolans handläggning av hans ansökan om antagning till utbildningen.

A B har anfört bl.a. följande. Utbildningen kräver särskild behörighet vilket anges vara 100 högskolepoäng varav minst 60 poäng i ett ämne inklusive C-uppsats. Platserna till utbildningen har lottats ut då antagningsenheten har bedömt att alla som uppfyller behörighetskravet har samma meriter. Det urval högskolan gjort är att de sökande som har 120 akademiska poäng får vara med i en första lottningsrunda om dessa är fler än antalet platser. Det har inte framkommit hur man gör med behöriga sökanden som inte har 120 poäng. Högskolan har inte beaktat några meriter, ej heller har någon kvotering förekommit. A B har vidare anfört att informationen kring antagningen varit oklar. Det framgår inte klart av utbildningsprogrammet att lottning kan ske om alla sökande har 120 poäng. A B har efterlyst högskolans beslut om lottning. Dessutom har han ifrågasatt hur hans ansökan granskats av högskolan. Vid kontakt med högskolan fick han först beskedet att på hans ansökan fanns 110 högskolepoäng registrerade. Då han har 140 poäng påpekade han detta varpå hans ansökan granskades igen och högskolan fann att han kunde tillgodoräkna sig 120 poäng. Mot bakgrund härav gjorde högskolan en individuell lottning. A B undrar slutligen om han kan begära att få ta del av de antagnas merithandlingar.

Utredning

Mitthögskolans yttrande

Mitthögskolan har i yttrande, med anledning av A Bs anmälan, anfört bl.a. följande.

BESLUT

**Fel! Formatmallen är inte definierad.
Fel! Talet kan inte representeras i
angivet format.**

Sid 2

Journalistutbildning för akademiker är en utbildning som inte är öppen för högskolenybörjare. För att vara behörig till utbildningen krävs att den sökande har minst 100 högskolepoäng, varav minst 60 poäng i ett ämne inklusive C-uppsats. Enligt utbildningsplanen för journalistutbildning för akademiker sker urvalet till utbildningen enligt Mitthögskolans ordinarie regler för urval till kurs på B-, C- och D-nivå och annan kurs ej öppen för högskolenybörjare.

När A B kontaktade antagningsavdelningen på Mitthögskolan upptäcktes att fel gjorts vid meritvärderingen av hans ansökan. Antagnings-avdelningen gjorde omedelbart en rättelse till det korrekta meritvärdet på 120 poäng vilket resulterade i att B fick reservplats 33. Eftersom antalet behöriga sökande med 120 akademiska poäng översteg antalet platser till utbildningen så avgjordes urvalet med hjälp av lottning. Högskolans antagningssystem, Lant, klarar tekniskt inte av att använda kön som skiljekriterium när alla platser på utbildningen skall besättas med hjälp av skiljekriterium, vilket var fallet med aktuell utbildning inför höstterminen 2000. Högskolan har därför beslutat att lottning skall tillämpas som skiljekriterium vid lokal antagning till Mitthögskolan i de fall som sökande till kurs har lika meritvärde.

Till sitt yttrande har Mitthögskolan bifogat bl.a. Mitthögskolans Studieorganisation, utbildningsplan, utbildningskatalogens bilaga B3 samt beslut av prorektor om lottning som skiljekriterium.

A Bs svar

A B har med anledning av Mitthögskolans yttrande anfört bl.a. följande.

Han ifrågasätter att Mitthögskolans lottdragning kan anses innebära att hänsyn tagits till de sökandes meriter. Det han främst invänder mot är att inget ytterligare urval än akademiska poäng görs, trots att en stor del sökande kan antas inneha 120 akademiska poäng. Utrymmet mellan behörighetskravet 100 poäng och maximal möjlig meritnivå 120 poäng är så litet att man måste räkna med att få ett stort antal sökande med minst 120 poäng. Vidare har han frågor kring informationsskyldigheten kring lottningsförfarandet och hänvisar därvid till vad som står i bilaga B3 till högskolans utbildningskatalog. Av nämnda bilaga framgår att prioriteringsordning först skall användas som skiljekriterium. Om lottning står att läsa under rubriken "Urval till kurs med speciella urvalsregler". Det anges dock inte att journalistutbildning för akademiker är en kurs med speciella urvalsregler. A B har vidare anfört att han från högskolan försökt få ut studieintyg för alla antagna till utbildningen höstterminen 1999. Det gick inte eftersom uppgifterna hade slängts. Angående förfarandet kring uppräknings av hans meriter har A B inget att invända. Han tycker dock att det är märkligt att man räknat fel på högskolan och tänkte därför själv kontrollräkna om någon av de sökande fått fler poäng än de faktiskt har varmed han begärde att få sig tillsänt studieintyg för alla antagna till utbildningen höstterminen 2000. Han fick då svaret att det skulle innebära massa

BESLUT

**Fel! Formatmallen är inte definierad.
Fel! Talet kan inte representeras i
angivet format.**

Sid 3

extrajobb vilket tjänstemannen på antagningsenheten inte var villig att utföra. Han avstod därför att begära dessa uppgifter.

Mitthögskolans yttrande över A Bs svar

Mitthögskolan har i yttrande, med anledning av A Bs svar, anfört bl.a. följande.

Till Mitthögskolans utbildningar används prioriteringsordning som skiljekriterium dvs. sökande som sökt en utbildning i första hand går före sökande som prioriterat samma utbildning lägre. Mitthögskolan följer Riksarkivets gallringsbeslut nr 928 från den 20 december 1983 vilket innebär att ansökningshandlingar arkiveras i sex månader efter beslut. Har besvär anförts överförs handlingar till en besvärsakt. A B har inte blivit nekad att se meriter från sökande till journalistutbildning för akademiker höstterminen 2000. Han ringde angående möjligheten att se handlingar från sökande till utbildningen. Han blev då upplyst om att studieintyg, dvs. utdrag ur det datorbaserade studieorganisationsdokumentsystemet, på personer som sökt utbildningen och studerat på högskolan gick att få fram. Däremot går det inte att få fram studieintyg på personer som sökt utbildningen men som inte studerat på Mitthögskolan tidigare. Dessa personers meriter finns endast i pappersform. B avstod från att begära dessa handlingar.

Tillämpliga bestämmelser

Av 4 kap. 3 § högskolelagen (1992:1434) framgår att om inte alla behöriga till en utbildning kan tas emot skall urval göras bland de sökande. Vilka urvalsgrunder som får användas anges i 7 kap. 10 § högskoleförordningen (1993:100)

Vid urval skall hänsyn tas till de sökandes meriter.

Vid urvalet används urvalsgrunderna

	1. betyg,
2. högskoleprov som avses i 17 §,	3.
andra särskilda prov,	4.
tidigare utbildning,	5.
arbetslivserfarenhet, och	6. särskilda
skäl.	

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras med hänsyn till kön i syfte att förbättra rekryteringen av studenter från det underrepresenterade könet. Vid sådana meriter får vidare lottning användas, om urval med hänsyn till kön inte kan göras.

Högskolan bestämmer vilka urvalsgrunder enligt andra stycket som skall användas i fråga om utbildningar som inte vänder sig till nybörjare i högskolan.

Högskolans antagningsordning m.m.

Av Mitthögskolans antagningsordning framgår att alla lokala föreskrifter om antagning till högskolan skall sammanställas i dokumentet Mitthögskolans Studieorganisation.

I Mitthögskolans Studieorganisation (s. 15) anges följande avseende lokala urvalsregler för antagning till kurs på B-, C- och D-nivå och annan kurs ej öppen för högstskolenybjörjare.

Med "kurs ej öppen för högstskolenybjörjare" avses kurs där förkunskapskraven utgörs av en eller flera högstskolekurser. Meritvärdering görs utifrån antalet avklarade högstskolepoäng, minst 15 och max 120 poäng, per den 1 april respektive 1 oktober.

För andra speciella urvalsregler gäller

Urvalet görs efter de regler som anges i kursplanen eller utbildningsplanen.

I utbildningsplanen för Journalistprogram för akademiker, 40 poäng, står det: Till detta program görs urvalet med hjälp av Mitthögskolans ordinarie regler för urval till kurs på B-, C- och D-nivå och annan kurs ej öppen för högstskolenybjörjare.

Av bilaga B3 till Mitthögskolans utbildningskatalog 00/01 framgår följande om urval till kurser på B, C och D-nivå och annan kurs ej öppen för högstskolenybjörjare.

Meritvärdering görs utifrån antalet avklarade högstskolepoäng, minst 15 och max 120 poäng, som du har 14 dagar innan sista anmälningdag.

Vidare står följande att läsa om urval till kurs med speciella urvalsregler:

Till vissa kurser görs urvalet enligt andra regler. Detta anges i så fall i katalogen under respektive kurs. För kurser där en viss kategori sökande antas i första hand gäller att om det är fler sökande i denna grupp än det finns platser görs urvalet genom lottning. För övriga sökande till dessa kurser gäller de ovan beskrivna generella reglerna för meritvärdering.

Av bilaga B3 framgår vidare följande:

lik merittvärde används den sökandes prioritetsordning som skiljekriterium. Räcker inte detta för att skilja de sökande åt används lottning.

Vid

Högskoleverkets bedömning

Urvalsförfarandet

Om inte alla behöriga sökande till en utbildning kan tas emot skall urval göras bland de sökande, varvid hänsyn skall tas till de sökandes meriter. Vilka urvalsgrunder som får användas anges i 7 kap. 10 § högskoleförordningen. I fråga om utbildning som inte vänder sig till nybjörjare i högskolan - som det är fråga om i detta ärende - bestämmer högskolan vilka av de uppräknade urvalsgrunderna som skall användas till respektive utbildning. Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras med hänsyn till kön i syfte att förbättra rekryteringen av studenter från det underrepresenterade könet. Vid sådana meriter får vidare lottning användas, om urval med hänsyn till kön inte kan göras.

I förarbetena till de aktuella reglerna (prop. 1995/96:184 s. 33) anges bl.a. följande angående lottning.

BESLUT

**Fel! Formatmallen är inte definierad.
Fel! Talet kan inte representeras i
angivet format.**

Sid 5

Enligt regeringens mening bör lottning kunna användas som urvalsmetod men endast när det inte finns andra lämpliga möjligheter att skilja sökande med likvärdiga meriter åt.

Regeringen vill här erinra om att enligt nu gällande regler får högskolorna vid i övrigt likvärdiga meriter göra ett urval med hänsyn till kön i syfte att förbättra rekryteringen av studenter från kraftigt underrepresenterat kön. Denna möjlighet skall ha utnyttjats, i den mån förutsättningar härför förelegat, innan lottning får användas.

En högskola kan således anta egna lokala regler i frågor om urval. Högskolan måste dock vid sin lokala regelgivning hålla sig inom ramen för det centrala regelverket. Av utredningen har framgått att Mitthögskolan i sitt urvalsförfarande beträffande kurser som inte vänder sig till nybörjare har gjort meritvärdering utifrån antalet avklarade högskolepoäng dvs. använt urvalsgrunden tidigare utbildning. Vid lika meritvärde använder högskolan sökandens prioriterings-ordning som skiljekriterium samt lottning. Högskoleverket har inget att erinra mot högskolans urvalsförfarande beträffande av högskolan tillämpade poängurvalet. Beträffande lottning får Högskoleverket anföra följande.

Mitthögskolan har vid antagningen till journalistprogram för akademiker använt sig av lottning utan att först beakta om urval med hänsyn till kön kan göras i syfte för att förbättra rekryteringen av studenter från det underrepresenterade könet. Detta förfarande strider mot urvalsbestämmelserna i högskoleförordningen.

Av utredningen i ärendet har vidare framgått att Mitthögskolan använder den sökandes prioriteringsordning som skiljekriterium vid lika meritvärde. Det har inte anförts att prioriteringsordningen använts som skiljekriterium i nu aktuellt ärende. Högskoleverket finner dock anledning att kommentera att den sökandes prioriteringsordning inte är uppräknad som möjlig urvalsgrund i 7 kap. 10 § högskoleförordningen varför Mitthögskolans urvalsregler även i denna del strider mot högskoleförordningen urvalsbestämmelser.

Mitthögskolan har således tillämpat ett urvalsförfarande som i vissa delar inte rymms inom de i högskoleförordningen angivna ramarna. Även informationen om lottningen vid antagningen till den aktuella kursen har följaktligen blivit felaktig. Dessutom får högskolans information om urvalsreglerna till den i ärendet aktuella utbildningen anses oklar.

Högskoleverket riktar därför kritik mot Mitthögskolan. Högskolan skall senast den 31 augusti 2001 till Högskoleverket redovisa vilka åtgärder den vidtagit för att åtgärda de påtalade bristerna avseende högskolans urvalsregler och informationen om dessa.

Gallring

Mitthögskolan har, vid gallringen av ansökningshandlingarna från de som antogs till journalistutbildningen höstterminen 1999, följt det då gällande gallrings-beslutet

BESLUT

**Fel! Formatmallen är inte definierad.
Fel! Talet kan inte representeras i
angivet format.**

Sid 6

från Riksarkivet. Högskolans gallringsförfarande föranleder därför inte någon åtgärd.

Utlämnande av handling

Det har inte framgått av utredningen i ärendet att A B skulle ha blivit nekad att få ut begärda handlingar. A Bs anmälan i denna del lämnas därför utan åtgärd.

På Högskoleverkets vägnar

Teresa Edelman
Verksjurist

Jeanette Gabrielsson
Föredragande verksjurist

Kopia till:

A B